Światowid

Nr. 21/771 ROK XVI
21-go MAJA 1939 R.
Numer zawiera 24 stron druku
CENA 60 GR.
W LITWIE 70 CT.
PRINTED IN POLAND
Opłata poczt. uiszczona gotówką

ŚWIĘTO ARMJI – ŚWIĘTO LUDU

Z radością patrzymy wszyscy na ofiarną służbę naszego ludu wiejskiego dla Armji. Oto barwny fragment pamiętnych uroczystości w Mościcach, gdzie wielotysięczne rzesze ludu wiejskiego, przekazując Armji ufundowany przez siebie sprzęt wojenny, dały entuzjastyczny wyraz swoim patrjotycznym uczuciom.

Brama wjazdowa w Narolu od strony dziedzińca.
Zdjęcia Ksawerego Niedobitowskiego — Morszyn.

Rezydencja narolska obfituje w napisy łacińskie, będące niejednokrotnie ciekawemi sentencjami, bo umieszczono je także w parku, na kolumnach, stojących obok posągów osób mitologicznych, w dawnej kaplicy, a nawet na szafach bibljotecznych, gdzie niektóre z nich tak wyglądają:

„Pulchra concordia cordis esto",
„Multi multa sciunt, se autem nemo",
„Rerum irreparabilium — felix oblivio" itd.

Na ścianach obecnej kaplicy, dawnej sali teatralnej, widoczne są jeszcze freski i portrety autorów dramatyczn. XVIII w. W całym domu piękne kominki stanisławowskie i dużo luster, przeważnie nad niemi zawieszonych. Nad drzwiami supraporty, skopiowane z jakiegoś innego starego pałacu, gdyż narolskie uległy całkowitemu zniszczeniu. W jednym z pokoi portret wojewody pom., przedstawionego w ten sposób, że anioł za wszystkie ziemskie zasługi unosi jego podobiznę do nieba. Kilka innych portretów, makat i żyrandoli obok stylowych mebli dopełnia urządzenia wnętrza.

Narol więc, nawet w dzisiejszym jego stanie jest wspaniałym dokumentem kultury i smaku artystycznego z doby upadku polskiej samodzielności państwowej.

Ksawery Niedobitowski (Morszyn).

Z ALBUMU STARYCH DWORÓW POLSKICH

PAŁAC NAROLSKI

Leżące w powiecie cieszanowskim włości narolskie były niegdyś własnością Silnickich, od których dostały się Potockim. Fr. Sal. Potocki sprzedał je Dziewałtowskiemu, star. teraczyńskiemu, ten zaś Ludwikowi Michałowi z Grotkowa Łosiowi, kasztelanowi lwowsk. Syn kasztelana, Antoni Feliks hr. Łoś, woj. pomorski, wzniósł w Narolu wspaniałą wielkopańską rezydencję, której równych nie wiele było w kraju.

Pałac zawierał 50 pokojów, z tych salę balową zdobiło piękne malowidło „al fresco", przedstawiające wieżę Leonarda na Bosforze i rybołóstwo. W innej sali umieszczono 15 olejnych portretów, przedstawiających członków rodziny Łosiów, zaś w ściany wprawiono piękne lustra.

Wojewoda lubiał otoczenie ludzi wykształconych, o czem świadczy obecność w Narolu Sagatyńskiego Bojanowicza, jen. wojsk pol. i Jodki, pułk. inżyniera. Był mecenasem wszelkich sztuk, a na dworze jego licznie przebywała młodzież szlachecka, ćwicząca się w cnotach obywatelskich. Także i o miasteczku pamiętał, zakładając w niem szkółkę trywialną.

W pałacu zgromadził piękny księgozbiór i ciekawe archiwum, obejmujące różne korespondencje, rękopisy, stare cenne akta i obrazy szkól włoskich i holenderskich. Późniejsze pokolenia dopełniały zbiorów, ale niestety w 1863 r. duża ich część spłonęła wraz z pałacem, podpalonym przez wojska austrjackie. Wyratowano jedynie 100 obrazów, przenosząc je do Brzeżan.

Pałac odbudował po pożarze Jul. ks. Puzyna, ożeniony z Marją hr. Łosiówną, starając się kontynuować tradycje rodziny fundatorów. Ale ostateczny cios zbiorom i wewnętrznemu wykwintnemu urządzeniu zadała Wielka Wojna.

Zostało po niej w gruzach domu zaledwie trochę portretów rodzinnych, cudem przez ukrycie w rynnie ocalałych, i nieco sprzętów bardzo niekompletnych i uszkodzonych, wreszcie niedobitki bibljoteki, niegdyś tak pieczołowicie gromadzonej i cennej. Po tem ostatniem zniszczeniu odrestaurował pałac Wład. hr. Mora-Korytowski, ożeniony z Jadwigą ks. Puzynianką i sprawił, że nawet dziś jeszcze dawna rezydencja Łosiów przedstawia się bardzo okazale.

Fragment salonu w pałacu narolskim.

Dwór łączy z miasteczkiem sędziwa aleja topolowa, która w pewnym punkcie urywa się, aby zastąpił ją rozłożysty szpaler wiekowych lip. — Przed bramą stoją dwa wysokie obeliski z ciekawymi napisami. Jeden z nich brzmi:

„Wdzięcznie przyjmij dziedzicu te dane przestrogi,
Wszak wiesz dobrze, wiadomy szuka jeszcze drogi.
W cnoty więcej obfity aniżeli w złoto,
Rządź łaskawie i ustąp następcy z ochotą.
Krótkotrwały jest człowiek, prędko w niecie stawa,
Nie przyczyni nic z życia, tylko z cnoty sława".

Nad śliczną trójdzielną bramą, ozdobioną u góry herbem „Dąbrowa" w kolorowem polu, widać takie przykazanie:

„Deum colle, hominibus succurre,
Veritatem sustineto, legibus pareto!"

A po drugiej stronie:

„Ordine et Justitia".

Sam pałac, to śliczna budowla w stylu włoskim, w formie podkowy, herbu Łosiów. Główny korpus z dwoma bocznymi pawilonami połączono harmonijnie arkadami. Na przyczółku umieszczono nazwisko założyciela wraz z tytułami i datę 1 maja 1781 z życzeniem, aby pomnik ten był pamiątką dla dobrych członków rodziny Wojewody.

Amfilada pokoi w pałacu narolskim.

Prawe skrzydło w pałacu w Narolu

Nie ma trudnego motywu dla kamery
BRILLANT

Wielki, jasny celownik lustrzany umożliwia nawet początkującemu właściwie ująć motyw.

„BRILLANT V6" z automatycznym blokowaniem licznika, ze skrytką na filtry i z celownikiem ramkowym. 6 modeli o sile światła od 1:7,7 do 1:3,5.

Voigtländer'a
BRILLANT V6
błony ILLUSTRA
JEN. REPR. WARSZAWA, CHMIELNA 47a

W DNIU 12 MAJA

P K O

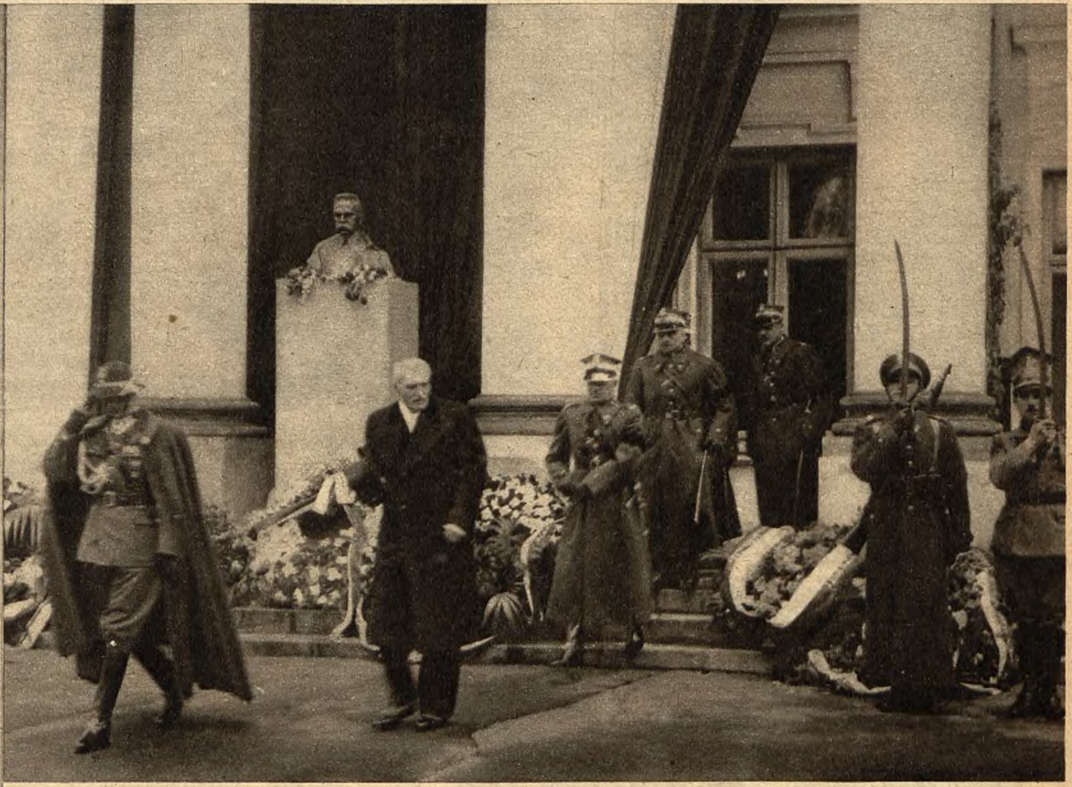
nigdy nie zawodzi

U trumny Wskrzesiciela Polski złożyli wieńce pp. woj. dr. Tymiński, gen. Łuczyński, prez. dr. Czuchajowski, przedstawiciele Związku Legjonistów i inni. Na zdjęciu Legjoniści z b. prez. dr. Kaplickim zstępują do krypty.

Rocznica zgonu Wielkiego Marszałka obchodzona była w tym roku w nastroju jeszcze głębszym, niż w poprzednich trzech latach. W obliczu chmur, zasłaniających horyzont polityczny, pogłębiła się jeszcze wdzięczność całego narodu dla Tego, który Polskę z niewoli wywiódł do samodzielnego bytu i genjuszem Swym w najcięższych nieraz warunkach wzmacniał i gruntował jej potęgę. Znamieniem tegorocznych obchodów 12. maja był udział w nich całego społeczeństwa, przyczem młode pokolenie współzawodnicząc ze starszem, dało dobitny wyraz swej miłości ojczyzny, swego postanowienia ofiarnej dla niej służby. Wszystkie zdjęcia Ag. Fot. „Światowid".

W kaplicy pałacu belwederskiego w Warszawie odbyło się w rocznicę zgonu Wielkiego Marszałka nabożeństwo żałobne z udziałem Rodziny i najwyższych dostojników państwa. — Na zdjęciu P. Prezydent R. P., Marszałek Śmigły-Rydz i premjer gen. Składkowski, wychodzący z Belwederu.

Młodzież krakowska swój kult dla Wskrzesiciela Polski zamanifestowała złożeniem na F. O. N. 20.000 zł. Na lewo p. gen. Narbut - Łuczyński w towarzystwie pp. woj. dr. Tymińskiego, kur. Stypińskiego i wiceprezydenta m. dr. Klimeckiego wysłuchuje mowy przedstawiciela młodzieży, na prawo widok niezliczonych zastępów młodzieży na rynku.

BOGATE AMERYKANKI z dolarami. Kilka tysięcy kamienicznych pań z posagiem 1.000—500.000. Niezliczone zastępy panów na różnych stanowiskach — poleca najstarsze Biuro Matrymonialne **„Głos Serca"**, Stanisławów, Słowackiego 20. Napisać dane z wymaganiami. Wysyłamy adresy i fotografje.

544

THO-RADIA

wyroby THO-RADIA źródłem młodości cery

Iwonicz-Zdrój

KSIĄŻE WÓD JODOWYCH

Zł. 155.— szczególnie korzystny ryczałt za pobyt z kuracją w sezonie pierwszym do 15 czerwca.

Wszelkich informacyj udzielamy odwrotnie.
DYREKCJA

147

Wspaniała iluminacja posągu św. Joanny d'Arc w Orleanie podczas tegorocznych uroczystości.
Photo NYT — Paryż.

FRANCJA CZCI SWOJĄ ŚWIĘTĄ BOHATERKĘ

Jednym z najcharakterystyczniejszych sprawdzianów ewolucji, jaka dokonała się w umysłowości francuskiej, jest obecny kult dla Dziewicy Orleańskiej. Minęły już czasy, kiedy najwybitniejszy może pisarz francuski XVIII w. Voltaire mógł nietylko bezkarnie, ale nawet zwiększając jeszcze swoją popularność ogłosić swój poemat, obrzucający frywolnem szyderstwem tę, która w wieku XV-tym uwolniła Francję od obcego najazdu i prawowitemu jej władcy umożliwiła włożenie na skroń korony Ludwika świętego — poniósłszy potem męczeńską śmierć na stosie. Wrogowie ogłosili ją czarownicą, a chociaż w 20 lat po jej spaleniu rewizja procesu wykazała zupełną jej niewinność, długie jeszcze dziesiątki lat musiały przejść, zanim Joanna d'Arc stała się dla Francji tem, czem jest obecnie. Papież Pius X przeprowadził jej beatyfikację, Benedykt XV wyniósł ją jako świętą na ołtarze. Ale jeszcze i wtedy kult jej obejmował tylko wierną Kościołowi część społeczeństwa francuskiego. Jeszcze sfery oficjalne w obchodach ku jej czci nie brały udziału. Dokonało się to dopiero w ostatnich latach. Z jednej strony od czasu wojny światowej wzmógł się patrjotyzm francuski, z drugiej osłabły prądy antyreligijne. I oto od kilku lat pamięć świętej bohaterki czczona jest we Francji nietylko obchodami kościelnemi, lecz i państwowemi. W uroczystościach orleańskich, czy paryskich bierze odtąd udział najwyższy przedstawiciel Rzeczypospolitej francuskiej, jej prezydent. Tak było i tego roku. Nie potrzebujemy przypominać polskim czytelnikom, że francuski kult dla dziewicy orleańskiej znajduje nie od dzisiaj żywe echo w polskiem społeczeństwie, które wspaniałym obrazem Jana Matejki sławie tej świętej bohaterki oddało już przed laty godny hołd. To dzieło arcymistrza naszego malarstwa wyprzedziło nawet francuski kult Joanny d'Arc.

Katedra orleańska, jedno z arcydzieł francuskiego budownictwa kościelnego, oświetlona reflektorami z okazji uroczystości ku czci świętej bohaterki. Photo NYT — Paryż.

GWARANCJA OSTROŚCI

przy kamerze

SUPER IKONTA

4,5 x 6 lub 6 x 9 cm leży w jej bezbłędnie pracującym odległościomierzu. Dalsze zalety: zabezpieczenie przeciw podwójnemu naświetleniu, wyłącznik na kadłubie, sprężynowy celownik van Albada.

Obejrzyj SUPER IKONTĘ w najbliższym foto-składzie

Generalne Zastępstwo:

Z. PAWŁOWSKI, Warszawa, Okólnik 11.

WIZYTA KSIĘCIA REGENTA JUGOSŁOWIAŃSKIEGO W RZYMIE. Książę Paweł, sprawujący regencję za małoletniego króla Jugosławji Piotra II, przybył wraz z małżonką, księżniczką Olgą do Rzymu, witany tam przez króla Emanuela III i królową. Na zdjęciu przejazd ks. Pawła i króla italskiego z dworca kolejowego Termini do rezydencji królewskiej w Kwirynale. W następnym powozie jedzie ks. Olga z królową.

Istituto Nazionale Luce Roma.

NA EKRANIE TYGODNIA

III ROCZNICA IMPERJUM ITALSKIEGO. Italja obchodziła III rocznicę ogłoszenia imperjum. Na uroczystości te przybyli również przedstawiciele armji niemieckiej i hiszpańskiej. Nasze zdjęcie przedstawia trybunę królewską podczas wielkiej parady wojskowej; obok pary królewskiej i Mussoliniego, znajdują się na niej gen. Brauchitsch, szef armji niemieckiej i generał hiszpański Escames.

Scherl — Berlin.

BLUM „NAWRÓCONY". Nareszcie i p. Leon Blum, przywódca socjalistów francuskich i twórca Frontu Ludowego zrozumiał istotę obecnego położenia politycznego. Przybył do Anglji, aby załagodzić tamtejszą opozycję przeciw wprowadzeniu służby wojskowej. Zdjęcie przedstawia p. Bluma rozmawiającego z Lordem Churchillem — który od dawna przestrzegał przed niebezpieczeństwem niemieckiem — i jego małżonką.

Keystone — Berlin.

OTWARCIE WYSTAWY KRAJOWEJ W ZURICHU. Co 25 lat Szwajcarja urządza w Zurichu wystawę krajową, przedstawiającą wszechstronnie cały dorobek kulturalny republiki w tym okresie. Otwarcia wystawy dokonał prezydent Etter (na zdjęciu pierwszy w pochodzie) w towarzystwie min. Motty i innych przedstawicieli rządu. — Drugie zdjęcie z tej wystawy jest dowodem, że Szwajcarja przy całej swej pracy pokojowej nie spuszcza z oka swej obronności. Oto na terenie wystawy znajdują się wykute w kamieniu postacie żołnierzy, z naturalnym sprzętem wojennym, jako ilustracja obecnego stanu wojska tej republiki

Wide World Photos, Londyn.

Zachowajmy młodzieńczy wygląd przez prawidłowe pielęgnowanie zębów!

Nic nie działa tak młodzieńczo jak piękne i zdrowe zęby. A więc nie zwlekać, ale jeszcze dzisiaj rozpocząć pielęgnowanie zębów pastą NIVEA. Wynik będzie zadowalający. Pasta NIVEA czyści zęby dokładnie, tak że przez regularne pielęgnowanie tą pastą zęby Pani staną się lśniąco białe, co uwydatni całą jej urodę i czar. Pasta do zębów NIVEA działa bakteriobójczo i pozostawia w ustach miły posmak świeżości.

NIVEA PASTA DO ZĘBÓW

Duża tuba zł 1,50 mniejsza zł 1.–

Najlepiej 2 × dziennie

HEJNAŁ LWOWSKI

W najbliższym czasie wprowadzony będzie we Lwowie hejnał z wieży kościoła OO. Bernardynów, na której w górnej kondygnacji biegnie wokoło ganeczek, górujący nad miastem. Podajemy tutaj zdjęcie wieży kościoła OO. Bernardynów, oraz projekt stroju trębacza hejnału, wzorowany na ubiorach mieszczan lwowskich z XVII wieku wedle rysunku mgr. A. Bruchnalskiego.

Zdjęcia Fot. L. Oberhard — Lwów.

CIERPISZ?... stosuj
zioła Mgr. Wolskiego

na każdą chorobę specjalna mieszanka:

PRZY CIERPIENIACH WĄTROBY,
woreczka żółciowego, kamieni żółciowych i żółtaczce — zioła ze znakiem **„BILLOSA"**

PRZY OTYŁOŚCI,
na tle wadliwej przemiany materji — zioła ze znakiem **„DEGROSA"**

PRZY BEZSENNOŚCI,
nerwicy serca i zaburzeniach układu nerwowego — zioła ze znakiem **„PASIVEROSA"**

PRZY BÓLACH GARDŁA (ANGINACH),
krtani, migdałków, zapaleniach dziąseł i okostnej — zioła ze znakiem **„LARYNGOSA"**

PRZY KASZLU,
zaflegmieniu, duszności i wszelkich cierpieniach dróg oddechowych — zioła ze znakiem **„PULMOSA"**

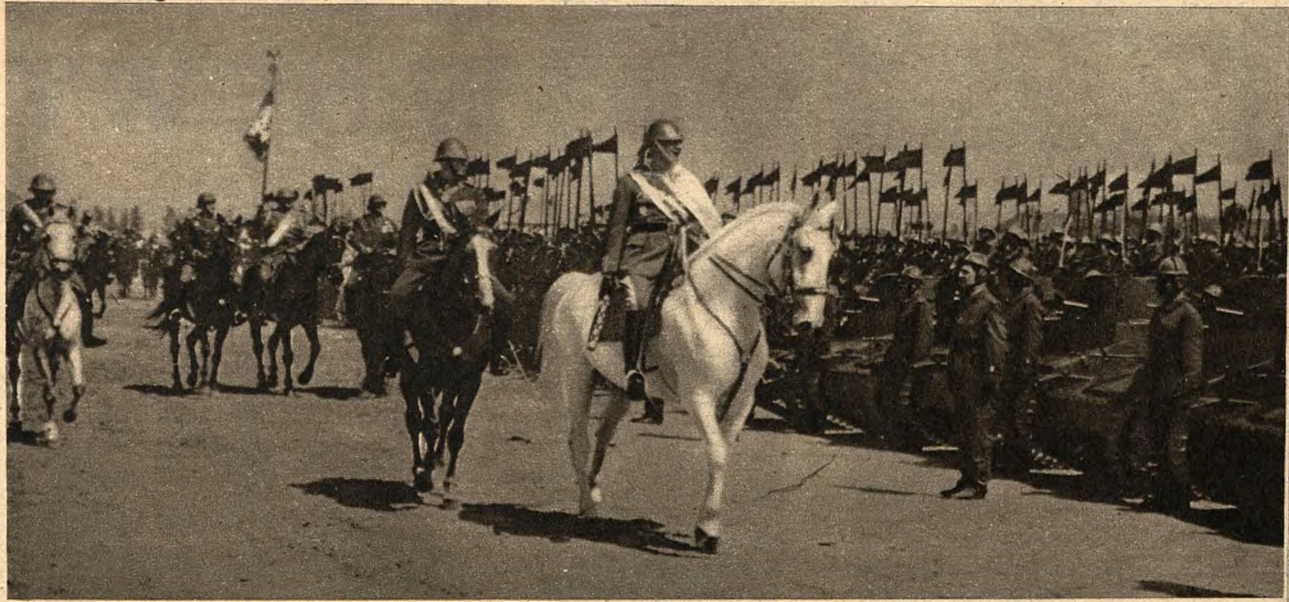
PRZY OBSTRUKCJI CHRONICZNEJ,
zaburzeniach żołądkowo-kiszkowych i do uregulowania trawienia — zioła ze znakiem **„GASTROSA"**

PRZY CIERPIENIACH NEREK, PĘCHERZA,
miedniczek nerkowych i wszelkich dolegliwościach dróg moczowych — zioła ze znakiem **„UROSA"**

PRZY ARTRETYŹMIE, REUMATYŹMIE,
i bólach ischiasu — zioła ze znakiem **„REUMOSA"**

Do nabycia w aptekach — składach aptecznych — drogeriach.
WYTWÓRNIA: WARSZAWA, ZŁOTA 14
Oddział własny w Londynie — Reprezentacje w Ameryce
Objaśniające broszury wysyłamy bezpłatnie.

ŚWIĘTO PAŃSTWOWE KRÓL. RUMUNJI

Prowadzone mocną ręką swego Władcy, sprzymierzone z nami Królestwo Wielkiej Rumunji obchodziło uroczyście swe tegoroczne święto narodowe. Związane było ono z hołdem dla pierwszego króla, Karola I., którego pomnik uroczyście odsłonięto. W Bukareszcie odbyła się wielka rewja sił zbrojnych rumuńskich, którą przyjmował król Karol II. wraz z następcą tronu, Wielkim Wojewodą Michałem (zdjęcie u góry). Stolica Polski wzięła udział w tem święcie naszej sojuszniczki, urządzając uroczyste nabożeństwo i akademję. Zdjęcie na prawo przedstawia pp. min. Świętosławskiego, reprezentującego P. Prezydenta R. P., oraz dyr. biura prez. Rady Ministrów Ołpińskiego i gen. Berbeckiego, wychodzących z cerkwi prawosławnej po nabożeństwie.

Atlantic-Berlin i Ag. Fot. „Światowid".

Zbyteczny
STRACH
przed tym fotelem!

Kto odpowiednio pielęgnuje swe zęby, ten nie potrzebuje obawiać się, że na tym fotelu czeka go cierpienie, gdy dwa razy w roku odwiedzi swego dentystę. Właściwa pielęgnacja zębów polega na tym, aby rano i, co ważniejsze, wieczorem czyścić zęby Kalodontem. Jest to jedyna pasta, która dzięki zawartości Sulforicinoleatu usuwa niebezpieczny kamień, przyczynę wielu chorób zębów. Tylko wolne od kamienia zęby mogą być rzeczywiście zdrowe i mocne.

Co rano a przede wszystkim co wieczór

KALODONT

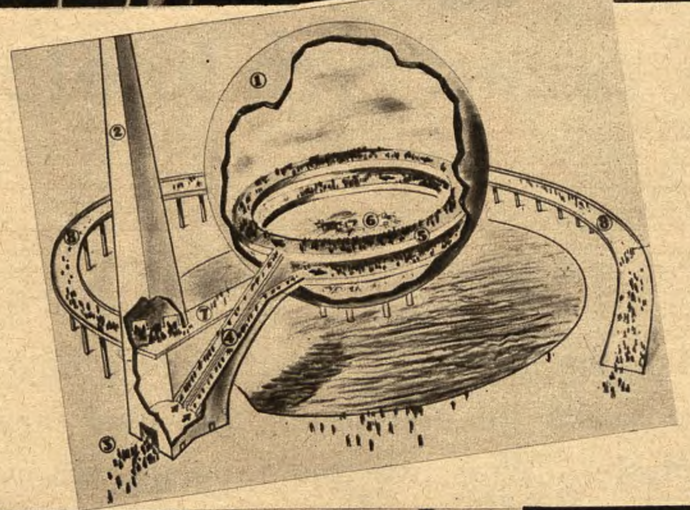
przeciw kamieniowi nazębnemu

WYSTAWA JUTRA W NOWYM JORKU

Hołdem przeszłości — przeglądem teraźniejszości — spojrzeniem w przyszłość jest otwarta w tych dniach światowa wystawa w Nowym Jorku. Prezydent Stanów Zjedn. A. P. Roosevelt dokonał jej inauguracji w dniu 30 kwietnia, w dniu, kiedy dokładnie 150 lat upłynęło od czasu, gdy objął urzędowanie Jerzy Waszyngton, do dziś dnia otoczony powszechną czcią nietylko, jako niestrudzony bojownik za wolność Stanów i ich pierwszy prezydent, ale i jako pełen szlachetności człowiek, uosobienie ideałów wolności, patrjotyzmu i pozbawionej wszelkiego egoizmu pracy dla ojczyzny. Jego olbrzymi posąg patronuje tej wystawie, będącej wspaniałem zobrazowaniem tego wszystkiego, czem dzisiejsza kultura nietylko tego potężnego państwa, ale i całego świata pochlubić się może. Ale równocześnie na olbrzymich terenach wystawy nowojorskiej ukazuje się jakby wizja przyszłości, prowadzącej i rozwijającej dzisiejsze zdobycze kulturalne. W chwili obecnej, kiedy świat cały zaniepokojony jest groźbą wojny, któraby zniszczyła tę kulturę i przerwała postęp, zmierzający do dalszego jej rozwoju, wystawa nowojorska jest więc niejako wezwaniem wszystkich narodów, by, goniąc mary chwilowych powodzeń, nie zaprzepaściły tego, na co składały się długie lata wysiłków mózgów i rąk ludzkich. — W kilka dni po otwarciu generalnej wystawy, w dzień naszego Święta Państwowego p. min. Roman dokonał otwarcia pawilonu polskiego, który wobec turystów z całego świata, zwiedzających wystawę nowojorską, świadczyć będzie o tem, że w powszechnym postępie kulturalnym, odrodzona Polska dotrzymuje kroku innym państwom i narodom.

Godło wystawy: 200 metrowy peristyl i kula o średnicy 60 m, w której wnętrzu może zmieścić się 1.500 osób.

Na lewo: Rysunek, przedstawiający przekrój olbrzymiej kuli, wzniesionej obok peristylu.

Na prawo: Jedna z grup w alei rzeźb.

Powyżej: „Symfonja Waszyngtona", mieniące się tysiącem barw wodotryski.

Poniżej: Gdy wieczorem nad wystawą tryśnie światło...

Ne lewo: Prezydent Roosevelt wygłasza inauguracyjne przemówienie.

Na lewo: Minister Przem. i Handlu Antoni Roman przemawia, — dokonywując uroczystego otwarcia Pawilonu polskiego. Wśród obecnych są pp. amb. R.P. w Waszyngtonie Potocki, polski gen. komisarz Wystawy Rop i in.

Fragment terenu wystawowego.

TYDZIEŃ POLSKI

ZGON BISKUPA PODLASKIEGO. Nagle, podczas sprawowania obowiązków arcypasterskich, zmarł jeden z najwybitniejszych przedstawicieli naszego Episkopatu ś. p. ks. Biskup Henryk Przeździecki, pierwszy ordynarjusz podlaski po wznowieniu tej diecezji w Odrodzonej Polsce. Ag. Fot. „Światowid".

ŚLĄSKIE HUFCE SZKOLNE P. W. Podniosły charakter manifestacji patrjotycznej przybrała dokonana w tych dniach w Katowicach defilada śląskich hufców szkolnych Przysposobienia Wojskowego przez pp. woj. Grażyńskiego i gen. Sadowskiego. Foto Cz. Datka — Katowice.

WALNY ZJAZD ZW. ZAWOD. PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH. Jednym z najsympatyczniejszych objawów zespolenia się wszystkich sfer społeczeństwa w imię wspólnej obrony narodowej był odbyty w Warszawie Walny Zjazd Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych R. P. Na inaugurację wygłosił przemówienie p. min. Komunikacji Ulrych (na zdjęciu), podkreślając znaczenie pracy kolejarzy w chwili potrzeby. Ag. Fot. „Światowid".

MECZ PIŁKARSKI WARSZAWA—KOWNO. Nawiązanie przyjaznych stosunków pomiędzy Polską a Litwą znajduje swój wyraz również i w sporcie. Oto w tych dniach odbyło się w Warszawie drugie już zkolei spotkanie sportowców obu krajów, tym razem drużyn piłki nożnej Warszawa—Kowno. Na zdjęciu na lewo drużyna kowieńska, na prawo warszawska. Wynik meczu był 5:2 na korzyść Warszawy. Ag. Fot. „Światowid".

439

POMNIK W KANADZIE

Jednym z głównych punktów programu pobytu króla Jerzego VI i jego małżonki w Kanadzie, jest odsłonięcie wspaniałego pomnika, wzniesionego w stolicy tego angielskiego dominjum, Ottawie, ku czci żołnierzy kanadyjskich, którzy polegli w wielkiej wojnie światowej. Pomnik z białego marmuru i bronzu jest jednem z najwybitniejszych dzieł współczesnej sztuki rzeźbiarskiej.

Photo NYT — Paryż.

I Pani też pomoże!

Wągry, nieczystości i zmarszczki pod oczami znikają przez stałe używanie

„ARIZONA" KREMU POD OCZY I „ARIZONA" FACE LOTION

Małopolska Fabryka Chem. Farmac. E. Matula, Kraków.

Zamawiaj na terenie W. M. Gdańska w hotelach, restauracjach i kawiarniach tylko po polsku.

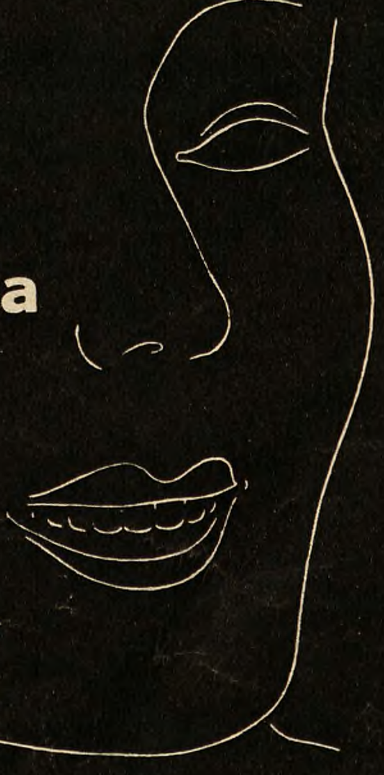

Piękne, zdrowe zęby,

czysty, świeży oddech zapewnia

pasta do zębów

Chlorodont

391

Zawsze znajdzie się tu kilka osób, pamiętających o swoich ulubieńcach.

Wspólny grób psów policyjnych.

Na lewo: Kamień grobowy, który pan położył „swemu jedynemu prawdziwemu przyjacielowi".

Pomnik zasłużonego psa — bernardyna.

NA PSIEM CMENTARZYSKU

Wielki myśliciel francuski Pascal powiedział kiedyś: „Im więcej widzę ludzi, tem bardziej lubię swego psa...". Zapewne w tym samym duchu rozumowała panna Durand, która w roku 1910 założyła cmentarz dla psów na małej wysepce na środku Sekwany, koło Port de Clichy w Asnières. Coprawda nazwa „cmentarz psów" jest krzywdząca, bo oprócz nich są tam pochowane koty, lwy, papugi i kanarki. Wchodząc do tego grodu przez mało gustowną bramę, odnosimy wrażenie, że znajdujemy się na minjaturowym cmentarzu. Coś w rodzaju „kieszonkowego" wydania Père Lachaise...

Ogólnie biorąc, cmentarz ten jest domeną ludzi, którzy w sposób przesadny wprowadzili w czyn słowa Biblji: „Sprawiedliwy dba o swoje zwierzę". Świadczą o tem dobitnie niektóre, rewelacyjne wprost napisy. Naprzykład: „Mojemu drogiemu Zouzou, niezapomnianemu i ubóstwianemu skarbowi — jego matka". Ob k tych objawów ludzkiej głupoty, znajdujemy zresztą i rzeczy wzruszające, jak pomnik, postawiony poczciwemu bernardynowi, który uratował życie 40 ludzi, aby zginąć z ręki czterdziestego pierwszego. Wspólny grób posiadają także psy policyjne, a specjalny pomnik uwiecznił zasługi kilku psów myśliwskich. Chodząc po alejach cmentarzyka, natrafiamy na dość oryginalne okazy, jak np. grób papugi, co przeżyła 45 lat, jak mogiła gołębi pocztowych, jak marmurowy sarkofag Troytowna, psa wyścigowego, zwycięzcy kilku biegów międzynarodowych...

Na tym oryginalnym cmentarzu spotykamy szereg znakomitych nazwisk, które jednak nie należą do nieboszczyków, lecz do ich doczesnych właścicieli. Spoczywa tutaj ulubiona suczka Prudhomme'a imieniem Sully, marokański kot Henri Rocheforta, sąsiadują z sobą groby kotów Franciszka Coppée i Barbey'a d'Aurevilly, znalazł tu także wieczny spoczynek chart Edmunda Jaloux, jak również czworonożni przyjaciele Georges Courteline'a, Edmunda Rostand, Sachy Guitry, Coquelin'a, Max Maurey'a, Réjane, Alberta Lamberta i całego szeregu innych luminarzy świata artystyczno-literackiego. Warto przytem zaznaczyć że administratorem cmentarza jest niejaki pan Alex Dumas, bratanek i chrześniak Aleksandra Dumasa...

Posuwamy się wzdłuż aleji. Okazuje się, że wśród psów niema więcej równości, aniżeli wśród ludzi. Przy niektórych grobach krzątają się mężczyźni i kobiety, podlewając kwiaty i usuwając chwasty, inne groby są zaniedbane. Widać, że od lat nikt ich nie dogląda. Może zresztą właściciele spoczywają już na innym, ludzkim cmentarzu... W głównej aleji psy mają piękne pomniki; z boku, tuż nad brzegiem Sekwany, znajduje się „dzielnica ubogich". Kilka kwiatków, żelazne pręciki i już...

Psi cmentarz przedstawia także i zagadnienie materjalne. Utrzymanie go w porządku kosztuje, a instytucja ta znikąd nie otrzymuje subwencji. Wejście do tego Panteonu psów kosztuje 1 frank od osoby, a miejsce na grób wynosi 87 centimów tygodniowo (to znaczy 12 groszy!)... Psy tanio umierają!

KAROL FORD — Paryż.

MATERJAŁY NA NAJBLIŻSZE PIĘKNE DNI

Granatowa georgetta inkrustowana tiulem w tym samym kolorze. Jej uzupełnieniem jest leciutkie bolerko.

Żakiecik i spodniczka plisowana z białej wełny z brązową bluzą w pasy o żywych odcieniach, zastosowane i na żakieciku.

Jesteśmy już na przełomie wielkiego wiosennego sezonu mody. Orjentujemy się w jej tendencjach, znamy dokładnie linję sylwetki, jakże znów oryginalnej, przy krótkiej, szerokiej spódniczce i uchylającym się od wszelkiego szablonu fantazyjnym kapelusiku. Teraz coraz więcej interesuje nas pytanie, jakie to nowe materjały ujrzymy w pełni lata, na te tak już bliskie piękne, słoneczne dni?

Warto na to pytanie odpowiedzieć ukazaniem kolekcji znanej firmy paryskiej, Rodier, której pomysły naśladuje dzisiaj cały świat. — Jej materjały wełniane kuszą w misternej technice tkackiej. Ich nazwy niewiele oczywiście mówią, ale warto je znać, bo często słyszy się je przy zachwalaniu krajowych materjałów, które idą za paryskiemi wzorami. I tak „Ronces“ lub „Peau-douce“, „Fleurs en relief“ lub „Trois valses“ są wymarzone na letnie sukienki popołudniowe, wzorzyste, jak każe moda. Wśród nich „Magnolias“ idzie na czele, jako materjał najbardziej moderne, jeżeli chodzi o śmiałe zestawianie kolorów.

Suknie wieczorowe wymagają tafty lub faille jak „Etincelle“ czy „Faille Jouvenance“ lub „Katia“. — Obok nich mnóstwo koronek, które tak są modne, że wprost niema sukni bez koronki czy angielskich haftów. Wymagają tego stylowe wzory, jakie służą za temat letniej tualety wieczorowej. Fabrykacja koronek zaszła również bardzo daleko w rafinowaniu szczegółów. Mamy stąd nietylko materjały koronkowe, ale także gotowe falbany, wolanty, godety, które uzupełniają idealnie linję sukni, wychylając się czasami, jak każe moda, dyskretnie z pod tualety.

Wśród sukienek popołudniowych dużo odcieni granatowych i brązowych, dużo jasnych kropek na ciemniejszem tle. Taką jest np. „Satin Bosphore“, która przyjęła się najpowszechniej.

Mając wzorzystą sukienkę warto dobrać do niej odpowiedni gładki materjał na kamizelkę, żakiecik lub bolerko, które uzupełniają ubiór na ulicę.

Zet.

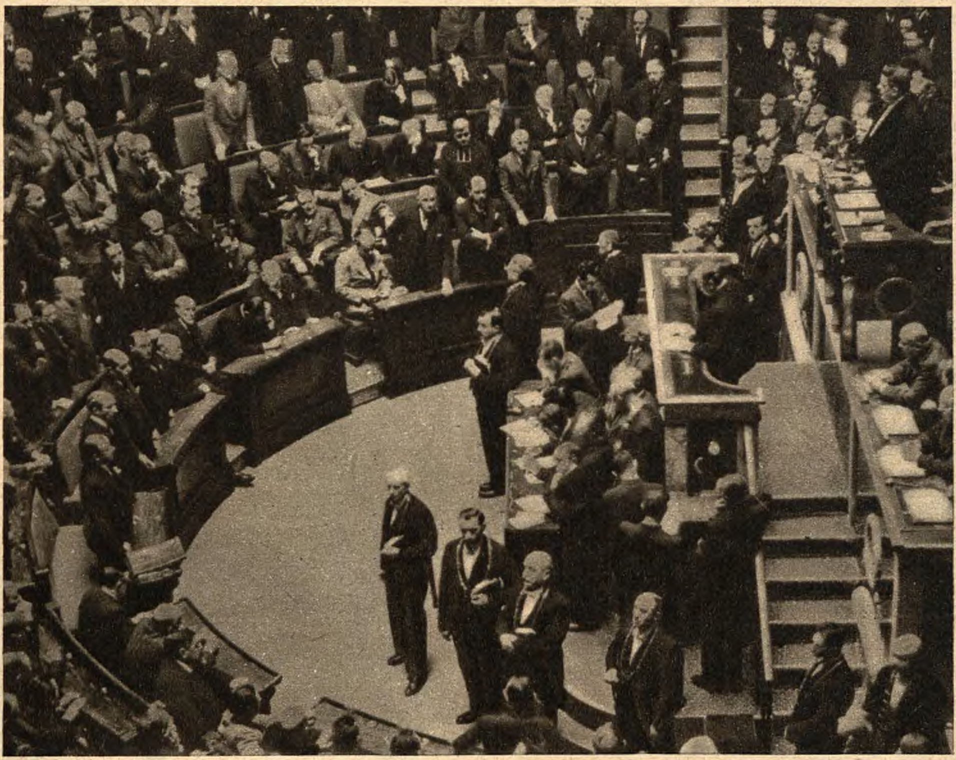

UWAGA. Dla suchych włosów polecamy „TRILYSIN z TŁUSZCZEM“.

WIELKA MOWA PREM. DALADIERA

Po raz pierwszy Polskie Radjo transmitowało w całości przekład wielkiej mowy francuskiego prezesa rady ministrów p. Daladiera, wygłoszonej na posiedzeniu Izby Deputowanych pod przewodnictwem p. Herriota. Zdjęcie przedstawia chwilę, kiedy podczas ustępu tej spokojnej, a stanowczej mowy szefa rządu francuskiego, podkreślającego znaczenie sojuszów, jakie Francję łączą z Wielką Brytanją i Polską, niemal wszyscy posłowie manifestacyjnie powstali, przyłączając się w ten sposób do oświadczenia prem. Daladiera. Trampus — Paryż.

NAJPIĘKNIEJSZA PORA W SZCZAWNICY

Wiosna należy do najpiękniejszych okresów w Szczawnicy, a warunki klimatyczne tego słynnego zdrojowiska szczególnie sprzyjają przeprowadzanej tutaj kuracji. Odrazu też rozpoczyna się ożywiony sezon pod znakiem dużego zjazdu kuracjuszy. Ilustracja nasza przedstawia malowniczy fragment zdrojowiska, a mianowicie „dworzec gościnny" w szczawnickim parku zdrojowym.

ATRAKCYJNE LETNIE WYCIECZKI MORSKIE

MAJ — SIERPIEŃ

LUKSUSOWYMI MOTOROWCAMI

m/s „PIŁSUDSKI"

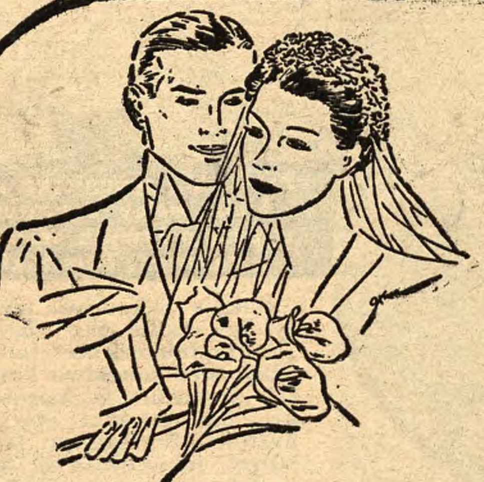
m/s „BATORY"

ANTWERPIA i LONDYN, SZTOKHOLM i KOPENHAGA, HELSINKI, FIORDY NORWEGII

Informacje i zapisy: **FRANCOPOL**

WARSZAWA Mazowiecka 8 — LWÓW, Plac Halicki 7 — ŁÓDŹ, Piotrkowska 104 a
POZNAN, Fredry 12 — BIELSKO, 3 Maja 9 a — KATOWICE, Mielęckiego 10

337

Niech wiosna obudzi Twój wdzięk

Po zimie, która przygasiła Twą cerę, daj jej znowu świeży wygląd, ciepły ton, młodość — przez puder Three Flowers! Nadaje on cerze naturalną świeżość, usuwa drobne braki, a jego subtelna przezroczystość podnosi ton cery i ożywia wygląd twarzy.

Zastosuj go jeszcze dziś, a przekonasz się, że jest niezwykle delikatny i znakomicie przylega. Puder Three Flowers zapewni zawsze najkorzystniejszy wygląd. Wyrabiany we wszystkich modnych odcieniach odpowiednich dla każdej cery.

HUDNUT

Puder i Krem

491

FILM

sztuka i

Nr. 21/771 ROK XVI
21-go MAJA 1939 R.

CLAUDETTE COLBERT

w jednej ze swych ostatnich kreacyj.

WYSTAWA „GRUPY WILEŃSKIEJ"

Romana Gintyłłówna: „Domki w śniegu" (olej.).

W 20 rocznicę wyzwolenia Wilna, w lokalu Wileńskiego Towarzystwa Szerzenia Kultury Sztuk Plastycznych nastąpiło otwarcie wystawy „Grupy Wileńskiej". Otwarcia dokonał p. minister Opieki Społecznej Marjan Zyndram-Kościałkowski przy udziale dostojników państwowych, armji, uniwersytetu i władz miasta. Wystawa objęła malarstwo, rzeźbę i grafikę. Członkami „Grupy Wileńskiej" są wychowankowie Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B.

W wystawie wzięli udział: Andrejew, Czuryło Gintyłłówna, Godziszewski, Houwaltowa, Kosmulski, Krasnodębska-Reicherowa, Kuczyński, Siewruk, Romanowicz, Romanowiczowa, Wróblewska, Bobaryko i Popławski.

Wystawa „Grupy" odniosła wielkie powodzenie i stała się wymownem świadectwem życia kulturalnego Wilna, dając możność ujrzenia ciekawego dorobku młodych malarzy wileńskich.

Leon Kosmulski: „Wilno" (miedzioryt).

Halina Bobaryko: „Portret siostry" (gips).

„KAUCZUK"

Powyżej i na prawo dwie sceny z emocjonującego obrazu filmowego p. t. „Kauczuk".
Fot. „WARSZ. KINEM. S. A."

Przed mniejwięcej 500 laty, jeszcze za czasów Columba, znano w Europie elastyczną coprawda, lecz bardzo lepką masę surowego kauczuku. Nikt za wyjątkiem kilku uczonych nie zainteresował się wówczas tym produktem natury i wieki całe minęły, zanim odkryto wartość i zastosowanie kauczuku. — Lecz z chwilą odkrycia wartości kauczuku, zaczął się zawzięty bój o to „elastyczne złoto". Ostatnia dramatyczna faza tej walki posłużyła za temat fascynującego, emocjonującego i pouczającego filmu p. t. „KAUCZUK".

Do wykrycia zastosowania właściwości kauczuku przyczyniło się szereg przypadków. Poprzez próby zastosowania kauczuku do impregnacji materjałów, poprzez przypadkowe odkrycie zalet kauczuku z domieszką siarki, odkryto sposób zastosowania kauczuku do wulkanizacji. Od tej też chwili surowiec ten stał się cenionym na wagę złota produktem, któremu w dziewiętnastym wieku zawdzięczała swoje bogactwo Brazylja, jako jedyny kraj na kuli ziemskiej, w którym rosły drzewa kauczukowe. Aczkolwiek Brazylja strzegła swego skarbu, ustanawiając nawet karę śmierci za próbę wykradzenia nasion drzew kauczukowych, to jednak udało się Anglikowi Henry Wickhamowi wywieść z Brazylji nasiona, które przeniesione do Indji, Ceylonu, przyczyniły się do wzmożenia bogactwa Anglji i złamały monopolistyczną pozycję Brazylji.

Henry Wickham, zanim udało mu się jego przedsięwzięcie, musiał sam jeden pokonać wiele trudów, przebyć przeróżne niebezpieczeństwa, na jakie narażony jest człowiek w dziewiczych dżunglach Brazylji. Te właśnie jego przeżycia i dzieje obrazuje film „KAUCZUK", którego plenery nakręcono w niedostępnych dżunglach Brazylji.

Główną obsadę tego filmu tworzą: Vera v. Langen w roli córki konsula, Rene Deltgen w roli Henry Wickhama oraz Gustav Diessl w roli magnata brazylijskiego.

Kobiety w jego życiu.

Nazwisko Power ma w Ameryce starą, aktorską tradycję. Dziadek i ojciec teraźniejszego aktora filmowego byli znanymi, rasowymi „ludźmi teatru". Gdy więc zjawił się w Hollywood młodziutki, dwudziestoletni Tyrone Power, szybko z aktora zaawansował na gwiazdora.

A na kanwie tej błyskotliwej karjery przewijało się prywatne życie czarującego, rozflirtowanego młodzieńca, który stał się jednym z najbardziej lubianych przez panie, amantów srebrnego ekranu. A więc: Loretta Young. Widzieliśmy ich razem na ekranie, a w ślad za tem zaczęto przebąkiwać w Hollywood, że nie tylko ekran ich połączył. Nagle — urwało się. Miejsce Loretty zajęła Skandynawka, mistrzyni lodu, Sonja Henie. Skończyło się i z Sonją Henie. Jej miejsce, na krótko, zajęła majestatyczna Norma Shaerer. Później zjawiła się Annabella...

Gdy przyjechała do Ameryki, była żoną Jean Murata, który ją wylansował, występując z nią razem w kilku francuskich filmach. Jakkolwiek małżeństwo Jean Murat—Annabella było szczęśliwe, wyjazd Annabelli do Hollywood bardzo ich od siebie oddalił, nie tylko w sensie przestrzeni, ale i w przenośni.

Annabella i Tyrone Power zaczęli bywać razem. Jean Murat zażądał listownie wyjaśnień. Annabella udzieliła mu ich ustnie, gdyż specjalnie poto wzięła urlop w studio i... zjawiła się w Paryżu. Oficjalnie nazywało się to odpoczynkiem. Faktycznie zakończyło się... rozwodem. Gdy wróciła, czekał na nią w porcie Tyrone Power.

Stało się to zaledwie parę tygodni temu... W tydzień czy dwa po ślubie Gable'a i Caroli Lombard. A w Hollywood ubędzie jeden ciekawy temat: „Która z gwiazd filmowych będzie następną miłością Tyrone'a Powera?"... Na to pytanie odpowiedział Power na kobiercu ślubnym (ściśle rzecz biorąc — w Urzędzie Stanu Cywilnego w Los Angeles) „For ever..." — na zawsze: Annabella.

Zygmunt Sened.

Wystawa Sztuki Estońskiej w Krakowie

Naród estoński, liczący 1,110.000 mieszkańców, zbudzony do własnego życia traktatem wersalskim, zdołał w ciągu pół wieku stworzyć swój własny wyraz artystyczny w malarstwie i rzeźbie. W twórczości plastycznej estońskiej odbiła się jak w czystej krynicy dusza tego wysoko kulturalnego narodu. Młoda rzeźba estońska, nie posiadająca wprawdzie wdzięku i zmysłowego uroku swej francuskiej mistrzyni, wydobywa wewnętrzną prawdę o człowieku, w budowie i formalnych wartościach rzeźbiarskiej bryły. Malarstwo estońskie, czerpiące swe soki najpierw w pracowniach rosyjskich klasyków realistycznych a późniejszym okresem u t. zw. pieredwiźników (estetyzujących impresjonistów) i w düsseldorfskiej szkole malarskiej, zdobyło się na swoją własną reakcję na panujące nurty zachodniej sztuki.

Estoński zmysł realizmu i surowe pojęcie życia, stało się podstawą dobrego malarstwa portretowego, w którem łączy się głęboki realizm z psychologicznem studjum. Grafika estońska zyskała światowy rogłos przez twórczość Edwarda Viiralta, urodzonego w 1898 r., nieporównaną techniką tworzącego wizje świata legend i sag estońskich, których bogactwa dowodzi zbiór księdza Jakóba Hurta, obejmujący 45.000 pieśni ludowych i legend, 52.000 przysłów. Również malarstwo i rzeźba estońska czerpie z tego arcybogatego źródła folkloru, tłumacząc go swoim artystycznym wyrazem zarówno w malarstwie, jak i rzeźbie. Wystawa estońska spełnia znakomicie swe przeznaczenie, informując nas doskonale o ambitnych dążeniach i kulturze artystycznej północnego narodu. **mdd.**

Haamer Eerik (1908) — „Rybacy z Ruhnu".

Bergman Aleksander (1901) — „Bulwar paryski".

Mägi Konrad (1878—1925) „Portret kobiety".

Triik Nikolai (1884) — „Emajogi w zimie".

Veeber Agathe (1901) — „Stary dom w Tallinie" (sucha igła).

Viiralt Eduard (1898) — „Portret mężczyzny" (sucha igła).

Laigo Arkadi (1901) — „Bukiniści paryscy" (drzeworyt).

Wszystkie zdjęcia „Erka-Fot-Tallin".

Johani Andrus (1906) — „Portret własny".

Luts Karin (1904) — „Konfirmacja".

Joesaar Ernst (1904) „Kobieta z chustką" (bronz).

Saks Martin (1902) — „Kobieta" (granit).

MŁODA GWARDJA FILMU FRANCUSKIEGO

W poprzednim numerze naszego dodatku umieściliśmy artykuł o dwóch najwybitniejszych talentach aktorskiej awangardy filmowej Francji — Klaudjuszu Dauphin i René Dary, reprodukując podobiznę pierwszego z nich. Dziś umieszczamy fotografję René Dary, który zapisał się jak najlepiej w dotychczas przez siebie kreowanych rolach. Jest to talent nawskróś oryginalny o wielkiej ekspresji dramatycznej — w filmie wyspecjalizowany zwłaszcza w rolach marynarskich.

PROSZKI MIGRENO-NERVOSIN
ZE ZN. KOGUTEK GĄSECKIEGO
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
ŻĄDAJCIE PROSZKÓW TYLKO W HIGIENICZNYCH TOREBKACH.
521

523
SKÓRA ŁAKNIE KREMÓW CÉDIB
UNIVERSITÉ DE BEAUTÉ CÉDIB

11 filmów wytwórni „Warner Bros" ujrzymy w nowym sezonie

„Warner Bros. nie może produkować wszystkich filmów. Ale za to produkuje jedne z **najlepszych.** Pod takiem hasłem występuje w tym roku na rynek z nowymi filmami amerykańska wytwórnia Warner Bros., zapowiadając na sezon 1939—40 11 wybranych specjalnie dla Polski wielkich obrazów.

Bracia Warnerowie postanowili asygnować na produkcje nowych filmów 30 miljonów dolarów.

A oto pokrótce opis tych filmów, o których wiemy już dość dużo z zagranicznej prasy.

„JUAREZ". Przygotowania do realizacji trwały przeszło dwa lata. Film ten poza olbrzymimi walorami rozrywkowymi stanowi nieoceniony i doniosły wyczyn zarówno pod względem artystycznym, jak i ideologicznym. Burzliwe dzieje Benito Juareza, pierwszego prezydenta wyzwolonego Meksyku, zabójcy cesarza-tyrana Maksymiljana, rzucone na tło tej niespokojnej epoki, zostały zrealizowane z niesłychaną pasją, właściwą tylko jednemu reżyserowi amerykańskiemu: Williamowi Dieterle, głośnemu twórcy takich filmów, jak „Pasteur" i „Życie Emila Zoli" (ten ostatni film niestety nie był u nas w Polsce wyświetlany). Tylko jeden jedyny aktor na świecie był predystynowany do wcielenia się w Juareza. Aktor, którego każda nowa kreacja wstrząsa publicznością Ameryki i Europy: Paul Muni. A tym razem wszystkie bez wyjątku amerykańskie pisma donoszą, że Juarez w interpretacji Muniego stanowi, jak dotychczas, największa i popisową rolę tego aktora. Wraz z Munim gra w „Juarezie" olbrzymi zespół aktorski na czele z Bette Davis w roli cesarzowej Carlotty. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że kreacja takiej aktorki jak Bette Davis stanowić będzie dodatkową i to wielką atrakcję „Juareza".

„RYCERZ BEZ SKAZY". Wszyscy pamiętamy awanturnicze filmy z Errolem Flynnem. Wszyscy pamiętamy „Kapitana Blooda", „Szarżę Lekkiej Brygady", „Księcia i Żebraka", a ostatnio „Przygody Robin Hooda". Miłośników kina ucieszy więc niezmiernie fakt, że Errol Flynn w nowym sezonie ukaże się w filmie jeszcze bardziej emocjonującym, którego scenarjusz zawiera jeszcze większą ilość emocjonujących przygód i bohaterskich wyczynów. Oryginalny angielski tytuł tego obrazu brzmi: „Dodge City". Przypuszczalny tytuł polski: „Rycerz bez Skazy". Jak i w poprzednich wielkich filmach Errola Flynna tak i w tym obrazie partnerką jego jest Olivia de Havilland i jak i poprzednie wielkie filmy z tym aktorem, tak i ten realizował znakomity reżyser Michael Curtiz. „Dodge City" będzie drugim zkolei po „Przygodach Robin Hooda" filmem z Flynnem w olśniewających naturalnych kolorach. Nowy arcyfilm Flynna wyświetlany jest już w Ameryce i zdobył olbrzymie powodzenie we wszystkich większych i mniejszych miastach.

„DARK VICTORY". Tak jak Paul Muni jest wielkim aktorem filmowym świata, tak wielką aktorką jest Bette Davis, której ten jakże zaszczytny tytuł przyznała dwukrotnie Akademja Sztuk i Nauk Filmowych w Los Angeles oraz komitet Międzynarodowej Wystawy w Wenecji (Biennale). Film, w którym w nowym sezonie zobaczymy tę aktorkę, jest wyjątkowem zjawiskiem artystycznem. Bette Davis stworzyła w nim swą najlepszą rolę. Jest to film współczesny, poruszający najtajniejsze struny duszy i zmysłów ludzkich. Jest to film wzruszający do głębi każdego mężczyznę i każdą kobietę. Reżyserował „Dark Victory" Edmund Goulding, dotychczasowy realizator filmów Grety Garbo. Partnerami Bette Davis w „Dark Victory" są George Brent i Humphrey Bogart, ten ostatni znany z obrazów „Fortancerki", „Zbieg z San Quentin" i „Ślepy Zaułek". „Dark Victory" nosić będzie prawdopodobnie polski tytuł „Czarne Zwycięstwo".

Dalsze wiadomości o zamiarach wytw. Warner podamy niebawem.

Errol Flynn w swojej najnowszej kreacji w filmie „Dodge City" („Rycerz bez skazy"). Film ten wyprodukowano w kolorach naturalnych. Fot. „Warner Bros.".

JANE WITHERS — ulubienica mężczyzn w wieku do lat 12. Dziewczynki wolą za to — SHIRLEY TEMPLE

Program niezrównanej Shirley Temple obejmuje w nadchodzącym sezonie cztery wielkie filmy. W „Małej księżniczce" ujrzymy Shirleykę po raz pierwszy w kolorach naturalnych.

Amerykańscy mężczyźni w wieku do lat 12 przestali chodzić na filmy cowboyskie i sensacyjne i stali się masowo przysięgłymi wielbicielami małej kobietki z ekranu, Jane Withers. Tam, gdzie bohaterem był dawniej Tom Mix lub inny „rycerz Zachodu" na białym koniu, wiszą teraz fotografje i wycinki z gazet opiewające Jane Withers, a mali mężczyźni wzdychają do niej w męczarniach pierwszej miłości.

Jane Withers zdobyła sobie serca chłopców swą zuchowatością, odwagą i temperamentem: jest to dziewczynka, która powinna była urodzić się chłopcem. Nie dla Jane Withers koronkowe sukienki, kręcone loczki i zabawa lalkami. Jane Withers potrafi zwyciężyć w bójce każdego chłopca, strzela celniej niż sam Jack Texas, jeździ konno lepiej od cowboya, płata niezliczone figle, nie boi się ciemności, myszy ani rozjuszonego byka.

Te walory małej Jane Withers widzimy w pełni w filmie „El Gato", w którym urwis w spódnicy galopuje na czele meksykańskich bandytów, ratuje transport złota od rabunku, demaskuje nikczemnego szeryfa i walczy z gromadą chłopców na szkolnym podwórku. Dzięki filmowi „El Gato" Jane Withers stała się bożyszczem małych mężczyzn, którzy w ankiecie zorganizowanej przez pisma filmowe oświadczyli: „Niech dziewczynki rozpływają się nad blond loczkami i słodkim uśmieszkiem Shirley Temple: dla nas Jane Withers jest idealnym kompanem i tylko taką dziewczynę chcemy za żonę, gdy dorośniemy!"

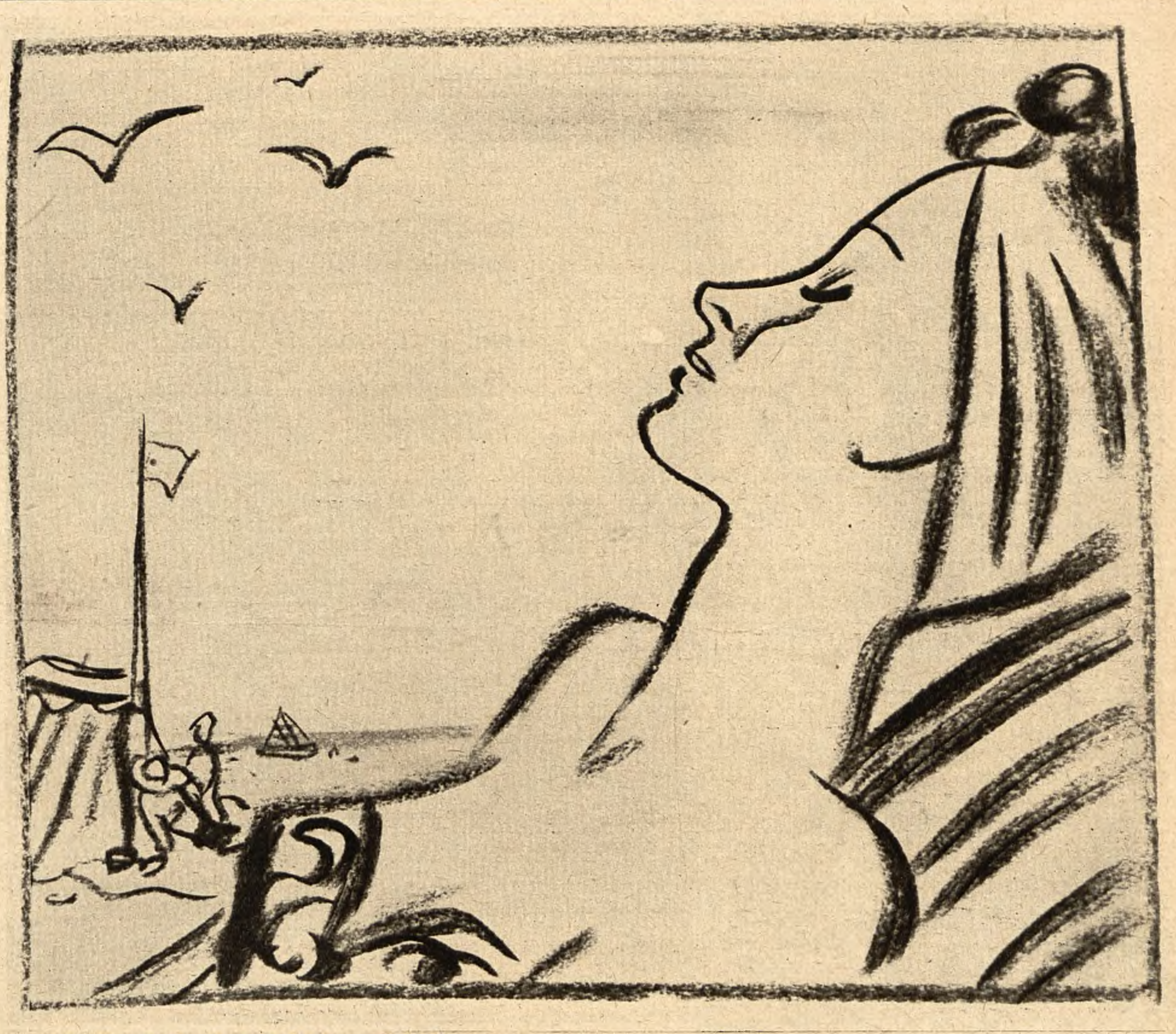
Najgroźniejszą rywalką Shirley Temple jest 10-letnia Jane Withers. Niech was nie zwiedzie niewinna minka Jane: nowa gwiazdka jeździ konno, strzela z rewolweru i boksuje się nie gorzej od wielu cowboy'ów, jak to zobaczycie w filmie p. t. „El gato". Fot. „20th CENTURY FOX".

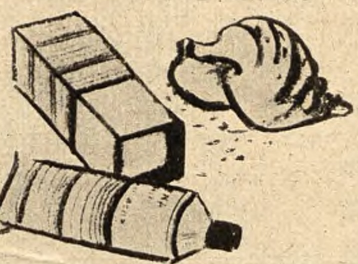
„Panna Ewa"

Pod takim tytułem pojawił się na ekranach polskich wesoły, dowcipny film, w którym role główne kreują: Claudette Colbert, Don Ameche, John Barrymore, Francis Lederer i Mary Astor. Reżyserował Mitchell Leisen. — Powyżej i na prawo dwie sceny z tego obrazu. Fot. „PARAMOUNT".

OPALAJMY SIĘ Gdy blask słoneczny spływa z błękitnego nieba, gdy przepływające od czasu do czasu lekkie obłoczki dają nam chwilę wytchnienia w momentach największego upału—pławmy się w blasku i cieple słonecznym, nie licząc się z tym, że słonce może zaszkodzić naszej cerze. Elizabeth Arden hołduje zasadzie, że słońce jest nie tylko bezpieczne, lecz że posiada własności dobroczynne. Dzięki niezastąpionemu preparatowi "Sunpruf Cream" cera Pani pozostanie świeża, gładka i delikatna. "Sunpruf Creum" jest nie tylko wspaniałym podkładem pod puder, lecz nałożony grubszą warstwą, chroni skórę od zaczerwienień, natomiast stosowany w małej ilości, przyczynia się do szybszego i równomiernego opalania. Zdobędzie Pani czar i młodzieńczy wygląd, używając nowej pomadki do ust Elizabeth Arden —Stop Red—odznaczającej się pięknym, naturalnym odcieniem.

"Sunpruf Cream" . . . . *zł. 7,50 i zł. 12.-*

STOP RED:

Pomadka do ust, zł. 12.- *Róż, zł. 11,50.* *Nail Varnish, zł. 7,50*

Elizabeth Arden

25 OLD BOND STREET, LONDON, W.1

Preparaty Elizabeth Arden są do nabycia w agenturach we wszystkich większych miastach w całej Polsce

ARLINE JUDGE wita wiosnę w ogrodzie swej hollywoodzkiej willi.

KUPON Nr. 21 upoważniający do losowania nagrody

MARJA DĄBROWSKA
HONOROWYM DYREKTOREM TEATRU ŁÓDZKIEGO

Jedna z najznakomitszych odtwórczyń „Pani Dulskiej" na polskiej scenie, świetna artystka Marja Dąbrowska, odznaczona została niedawno Złotym Krzyżem Zasługi, oraz Złotym Wawrzynem P. A. L. P. Dąbrowska pracuje obecnie w teatrach łódzkich, które objęło, jak wiadomo, po kryzysie teatralnym Zrzeszenie Aktorów. Marja Dąbrowska mianowana została jednogłośnie honorowym dyrektorem teatrów łódzkich.

Foto Bernardi.

wyborowe karmelki czekoladowe
E. WEDEL

Z WYSTAWY ZOFJI PIRAMOWICZ W PARYŻU

Zofja Piramowicz wyspecjalizowała się w tematyce egzotycznej. Obrazy jej znakomicie oddają czar Marokka, tajemniczość uliczek Algieru i typowe, rozsłonecznione krajobrazy Hiszpanji. Prasa francuska zamieściła szereg bardzo pochlebnych recenzyj o twórczości malarskiej artystki z okazji wystawy, którą otwarto w lokalu paryskiego Orbisu. Pejzaże hiszpańskie (powyżej) oddane są z wielką finezją, natomiast kwiaty swoją plastyką przypominają jakieś cudowne tkaniny. Chciałoby się dotknąć i sprawdzić stopień wypukłości...

„Dzieła Zofji Piramowicz tworzą całość, tryskającą barwami i życiem" — jak pisze jeden z wybitnych krytyków paryskich. **K. F.**

NOWE UDOSKONALENIE PŁASZCZY DESZCZOWYCH

Z MATERIAŁU SPÓŁKI AKCYJNEJ
WOLA
W WARSZAWIE
IMPREGNACJA
Panora Hydrofast
JEST TRWAŁA NA PRANIE ZWYKŁE i CHEMICZNE

Zdrowa maksyma w zagadce.

Ułożyła Zofja Mich., Piotrków.

Ze zgłosek: ber, bia, bin, bój, bra, ca, cie, cki, co, das, dra, e, gia, go, gru, gutt, ka, ka, kon, kro, kry, lo, ło, ma, ma, mar, mi, mu, ni, ni, no, o, or, ren, rób, rzan, ski, ster, to, to, trau, vi, wa, wie, wy, ża — ułożyć 14-cie wyrazów o następującem znaczeniu: 1) Chronologiczny spis wydarzeń, 2) Znakomity aktor współczesny, 3) Tyle, co fabrykat, 4) Wybitny współczesny kompozytor polski, 5) Dyktator Powstania Styczniowego, 6) Miasto we włoskiej prowincji Perugia, 7) Wyspy angielskie na Atlantyku, 8) Sławny wynalazca włoski, niedawno zmarły, 9) Tem był Kain, 10) Wybitny współczesny polski autor dramatyczny, 11) Miasto we Włoszech, znane ze zwycięstwa Napoleona nad Austrjakami, 12) Zioło, używane w lecznictwie, 13) Nauka prawa karnego, 14) Sławna puszcza polska.

Czwarte i piąte litery tych wyrazów, czytane razem, złożą się na maksymę przysłowiową, ułatwiającą współżycie ludzi.

		4+5
1.	Kronika	ni
2.	Osterwa	er
3.	Wyrób	ób
4.	Kondracki	dr
5.	Traugutt	ug
6.	Orvieto	ie
7.	Bermudas	mu
8.	Marconi	co
9.	Bratobójca	to
10.	Grubiński	bi
11.	Marengo	en
12.	Macierzanka	ie
13.	Kryminologia	mi
14.	Białowieża	ło

Za rozwiązanie powyższej zagadki, redakcja „Światowida" przeznacza

t r z y n a g r o d y.

Pierwsza zł 20.—, druga zł 10.—, trzecia prenumerata miesięczna „Światowida".

Rozwiązania należy nadsyłać najpóźniej do dnia 27 maja 1939 r. wraz z załączonym kuponem.

Rozwiązanie z Nr. 18.

SYLABÓWKA:

1) Formalizm, 2) Karawanki, 3) Trafika, 4) Cavaignac, 5) Australja, 6) Dardystan, 7) Transvaal, 8) Komasacja, 9) Costarica.

SZARADA: HALALI.

Trafne rozwiązanie zagadek z N-ru 18 nadesłali:

Fr. Woźniak, Czortków; Joachim Knechtel, Świętochłowice; Stefanja Kosińska, Kęty; Markus Insel, Drohobycz; Lila Schmerzelówna, Józio Faust, Tarnobrzeg; Wacław Domała, Falenica; Marjan Pilecki, Przemyśl; Mieczysław Karaś, Wyszków; Marja Olszewska, Bydgoszcz; Danuta Fischabówna, Września; M. Zimoszówna, Gdynia; ks. Marjan Bojarczak, Opoczno, Kazimierz Olszewski, Kępno; A. Loeglerowa, L.; mgr. Marjan Pogonowski, L.; Teofil Sobecki, P.; Marja Korytkowa, L.; Włodzimierz Sapirstein, Ł.; Konstanty Rostafiński, W.; Jadwiga Marcówna, K.; Zofja Smykówna, W.; Witold Dramowicz, Wołożyn, Wanda Lewicka, Brzeżany, Kazimierz Wojciechowski, Wieluń; Anna Ulicka, Lublin; R. Komarnicka, P.; Janina Monkowa, Radom; Marja Głowacka, Częstochowa; Jadwiga Potocka, Łapy; Zygmunt Wiśniewski, Łapy; Zbigniew Kowal, N. Troki, Helena Benek, Cieszyn; Juljan Darmas, Białystok; Jan Szanajca, W.; Regina Michalczuk, W.; St. Skulski, Zwierzyniec n. W.; Jerzy Farner, W.; **M. Jasińska, Lwów (zł 20.—)**; Witold Gregorowicz, Domaradzice; Halina Mąkowska, Ł.; Walerjan Krautwurst, Piekary Śląskie; Wł. Oszywa, Wilno; Walerja Pauzramowa, Grudziądz; Mieczysław Karpiński, Kluszczany; Wojsław Milewski, Stalowa Wola; Włodzimierz Radke, W.; Aniela Szwajs, W.; Józef Piesiecki, Mogilowce; Zofja Burawska, Rogów; „Azalja", W.; Zbigniew Kasputis, Wilno; Aleksy Berg, Gostynin; Wanda Kawecka, L.; Leon Igliński, Bydgoszcz; Bronisław Lipiński, Bydgoszcz; Paweł Holz, Bydgoszcz; kpt. w s. s. Bruno Ertel, L.; Basia Weyde, L.; Ryszard Marek, Kochtowice; Władysław Czapik, Kochtowice; Stanisław Niedźwiecki, Romanów; Janusz Augustyn, Glinnik Marjampolski; Leszek Rubiś, K.; Mieczysław Flisowski, L.; Emil Flisowski, L.; „Mariola", Radomsko; Jerzy Pfadt, Mińsk Maz.; Antoni Sumper, Ł.; Aleksy Wachowski, W.; Janina Czepowiczówna, K.; Janusz Hartwich, Ostrów Wlkp.; Józef Koźlik, Świętochłowice; St. Nowakowska, Toruń; **Dr Ludzimił Marzec, Żegiestów-Zdrój (zł 10.—)**; Marja Wasilewska, Ł.; J. Miodowiczówna, Gniezno; Gruszka Stanisław, Kozy; Marja Chachłowska, K.; Kasyno, Komarno; R. Jojler, Chorzów; Juljan Janik, Węgierska Górka; „Efros", W.; Marja Strubel, W.; Hubert Mączkowski, Toruń; Rafał Konieczny, Miasteczko Śląskie; Bernard Kubiczek, Chorzów; Mira Lilpopowa, Włochy; Czesław Błażejewski, Ząbki; N. Kazimierz Kozłowski, W.; K. Kowalewski, Rakowice; mgr. Alfred Zimmerman, Stryj; Eryk Unverricht, Pawłów; Karol Głowacz, Bieżanów; Roman Dziubiński, W.; Wojciech Schill, Chojnice; Irena Idzikowska, Chodaków; Przemysław Mańkowski, W.; Stan. Grabowski, Płock; Paweł Knabe, Chorzów; Halina S., Baranowicze; Jerzy Surma, Baranowicze; Eugenjusz Dowmanowicz, L.; Jadwiga Zielenkiewicz, K.; Leon Ludkiewicz, Litwa; Eugenjusz Kotyk, W.; Roman Koseła, Sandomierz; Eug. Zdz. Kamiński, K.; Hanka Jurkowska, .; mgr. Józef Jaworski, Trzcianne; Minia Fleischerówna, Tarnobrzeg; inż. Zygmunt Słowikowski, W.; Jan Kierepka, Budzanów; Roman Jaworski, W.; Maksymiljan Piotrowicz, W.; Jan Janiszewski, Łomża; mgr. Józef Czołba, Toruń; Felicja Kufel, Lubiewo; Stefan Nitka, Bysław; **Feliks Drążkowski, nacz. sekr. Wydz. Pow., Kartuzy** (Pom.), (prenumerata miesięczna „Światowida" od 1—30 czerwca 1939 r.); Stefan Liptay, Porusno Nowe; Stanisław Laskoś, Gorlice; Ewa Lidke, W.; dr Stanisława Lazarowa, Ł.; Karolina Koryczan, Chrzanów; dr Józef Hamer, Sambor; por. Tadeusz Jaworski, Bydgoszcz; Mieczysław Maricz, Miory; Emilja Wolańska, Bydgoszcz; in. Adam Piller, K.; Józef Pentak; Tarnowskie Góry; Leon Szeja, Chropaczów; Janina Janicka, P.; Roman Kraus, Rzeszów; Zofja Kroszczyńska, Zduńska Wola; Ellen Gerhardt, K.; ppor. Kazimierz Wołosz, K.; Halina Zapiór, Sosnowiec; Roger Tyszkiewicz, P.; Roman Jaworski, W.; Jerzy Łopatto, L.; Bogusław Wolbek, Lubawa; Alina Olbrychtówna, Osięciny; Bronisław Tomaszewski, Kowel; W. Hahorkiewicz, Skawina; „Hala", W.; Roman Pichulski, L.; Iza Woźniakówna, Gorlice, mgr. Michał Król, Jasło; mgr. Józef Zamojre, Tarnobrzeg; Ginter Klosek, Chorzów; Janina Łabęcka, Katowice; Mieczysław Rydel, Ł.; Zygmunt Tietz, W.; Janusz Roman, W.; S. Mikowska, W.; Zofja Mikowska, W.; J. Siwińska, Gniezno; Andrzej Karczewski, Wilno; B. Kobyliński, Kowno; Igi Gadzinowska, Poznań.

Nagrody otrzymali pp.: M. Jasińska, Lwów, ul. Obertyńska 23 m. 7 (zł 20.—), dr Ludzimił Marzec, Żegiestów-Zdrój (zł 10.—), oraz Feliks Drążkowski, nacz. sekr. Wydz. Pow., Kartuzy (prenumerata miesięczna „Światowida" od 1—30 czerwca 1939 r.).

UWAGA! K. oznacza Kraków, L. — Lwów, Ł. — Łódź, P. — Poznań, W. — Warszawa.

»ŚWIATOWID« WYCHODZI W KAŻDĄ NIEDZIELĘ W KRAKOWIE, POZNANIU, WARSZAWIE, LWOWIE I WILNIE

CENA OGŁOSZEŃ: Strona dzieli się na trzy łamy (szerokość łamu 80 mm.) 1 mm. w jednym łamie 1 złoty. Ogłoszenia zamieszczone jako jedyne na stronie (tak zwane „solus") — 1 mm. w jednym łamie 2 złote. Ogłoszenia, zamówione jako jedyne na („solus"), jeżeli ze względów technicznych nie będą mogły być zamieszczone według zlecenia, będą drukowane jako ogłoszenia zwykłe po cenie normalnej. — Reklamacje w sprawie nieotrzymania lub późnego doręczenia egzemplarzy należy wnosić niezwłocznie pisemnie do urzędu pocztowego (doręczeniowego) a nie wprost do Administracji. — Zakłady graficzne „Ilustrowanego Kuryera Codziennego", Kraków, Wielopole 1, pod zarządem Franciszka Czajki. — Miejsce wydania: Kraków, Wielopole 1.

ZAŁOŻYCIEL I WYDAWCA: MARJAN DĄBROWSKI
REDAKTOR: DR. JÓZEF FLACH
KIEROWNIK GRAFICZNY: ZYGMUNT STRYCHALSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA KRAKÓW, WIELOPOLE 1 (PAŁAC PRASY)
TELEFONY: 150-60, 150-61, 150-62, 150-63, 150-64, 150-65, 150-66
KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 404.200 — WARSZAWA 140.725
PRZEKAZ ROZRACHUNKOWY NR. 2, PRZEZ URZĄD POCZT KRAKÓW 2

STARE MURY WŚRÓD WIOSENNEGO KWIECIA.

Niema bardziej nastrojowego widoku jak dźwigające wielowiekową tradycję pami[...] przeszłości, otoczone wiosennemi kwiatami, zwiastunami budzącego się nowego [...]cia. Oto widok baszty Senatorskiej i przyległych do niej murów Królewskiego Zam[...] na Wawelu, do których przytuliły się barwne magnolje. — *Fot. J. Szwedo, Kra[...]*